

Fragments d'una trobada*

— Pablo Marte/María Ruido, 2011

[María]

—I això també em sembla important. Parlar del tema del muntatge i de la potencialitat revolucionària del muntatge. Tenim darrere nostre un segle o més d'un segle de cinema i d'imaginari del muntatge, des d'abans d'Eisenstein endavant. Crec que tenim bones raons per pensar que el muntatge és un instrument, és una eina d'agenciament.

[Pablo]

—Sí, en un metarelat, no? És un treball que apunta directament a com realment tot espectador a l'hora d'escoltar, a l'hora de llegir, està preconfigurant, està muntant, és a dir, no hi ha una veritat revelada, sinó que tota narració és la capacitat per part del narrador d'ajuntar elements en principi fragmentats i inconnexos. Però al mateix temps la capacitat, la intenció i la passió de l'espectador de tornar a ajuntar-los. És a dir, és un procediment recíproc.

[María]

—Una espècie de reapropiació. Una altra cosa que ha aconseguit l'Estat-fantasma, el postestat-franquícia és quelcom que directament aborda "ElectroClass"¹ i, en bona mesura, "Pretty Woman",² que és la idea de patrimonialització de les institucions. Tenim una idea, especialment a l'Estat espanyol, respecte a allò públic que, en realitat, bé, és nostre però poc, perquè hi hem incorporat la dictadura.

La idea d'arxiu. Això, vas a Anglaterra —és veritat que és car l'arxiu— i allà això no passa. És a dir, hi ha una idea que l'imaginari és patrimoni públic, que les imatges són patrimoni públic. I aquí això no ho tenim. Aleshores jo no diria que és robar. És reapropiar-nos-en i reutilitzar, una cosa a la qual tenim dret. Primer perquè és nostre, perquè és de tothom, perquè ho hem pagat. Però a més a més, perquè el nostre imaginari comú, la nostra memòria col·lectiva és allà. I tenim dret a fer una crítica institucional i una crítica de la memòria hegemònica. No és tan sols que hi tinguem dret, també tenim el deure de fer-ho. I sobretot la nostra generació. Tenim el deure de fer-ho. I això ocorre a la Segona Guerra Mundial, i tu coneixes millor l'Estat alemany. És molt diferent com es tracta la memòria en un estat i en un altre. Hi ha una generació que no en pot parlar. Estic recordant Primo Levi quan escriu la trilogia d'Auschwitz i com acaba suïcidant-se, perquè és aquesta idea del testimoni...

[Pablo]

—El paradigma del testimoni...

[María]

—I el concepte d'autoria. Jo per a tu. És una reciprocitat... la qüestió de la fragilitat del relat. Estic d'acord amb tu en el fet que la idea revelada de debò és ideològica. I té molt a veure amb la idea del feixisme. Per descomptat, té molt a veure amb aquesta remescla i amb la idea del discurs sobre la realitat. Evidenciar aquesta idea de discurs sobre la realitat em sembla fonamental. I té també a veure amb el muntatge de què parlàvem aquest matí a la sala, amb aquest mostrar els budells del muntatge.

[Pablo]

—Al final, en aquesta consciència, t'adones que hi ha una bretxa generacional que crec que cadascú ha treballat d'alguna manera. Hi ha una bretxa generacional que suposa un cert sentit d'ahistoricitat. Ahistoricitat que també és 'desantropologia', no? És una separació abismal entre pares i fills, entre temps i temps, i aquesta bretxa és una amnèsia. Una amnèsia que provoca que nous sistemes, que no són nous sinó vells, se't representin com a nous. Jo crec que trencar aquesta bretxa i dialogar amb imatges passades, recuperar-les, contrastar-les, aquesta cosa d'història comparada i també història comparada pel que fa a com escrivien autors als setanta o com es pensaven els processos en una altra època... jo crec que això té molt a veure amb el muntatge. És a dir, el muntatge acaba sent el recurs, l'eina que et facilita aquest assaig, aquesta comparació. I això es produeix, actualment, en un segle XXI que comença amb el principi d'incertesa, des de la incertesa de cap a on estem sent llançats quan no tenim mecanismes i hem perdut aquesta capacitat històrica de reunir.

[María]

—Estic recordant la imatge de Godard de la pel·lícula en què explica molt bé què és el muntatge, a "Ici et ailleurs".³ Hi apareixen moltes persones, cadascuna amb una imatge, i es van contraposant les unes a les altres. Doncs nosaltres som una mica això.

[Pablo]

—Més o menys, sí. Ho has dit. En el fons el muntatge consisteix a posar en relació dues imatges que, si un no les posa en relació, no haurien de tenir cap relació necessàriament. És a dir, estaven soltes, disgregades, com inconnexes... I ho vaig llegir també a “120 històries...”

[María]

—...de cinema”...

[Pablo]

—...d’Alexander Kluge,⁴ que defineix el muntatge com la manera de generar una tercera imatge, que és imaginari, a partir de dues imatges disgregades.

[María]

—La idea de resignificar...

[Pablo]

—Resignificar. Això em sembla molt important.

[María]

—En certa mesura és un clam per a una altra democràcia, una altra visió de la realitat i un prendre partit dins del sistema. I una exigència. Perquè és complicat, és exigent, és demandant, l’haver d’agafar les regnes i treure les teves pròpies conclusions.

Una altra cosa que m’agrada molt del muntatge: la fragilitat. Aquesta cosa intersticial de ser en un espai de pas. Per part de la institució jo també crec que es pressuposa que alguna cosa que estarà en un espai tan fràgil no té capacitat emancipatòria, perquè ningú no li farà esment. No obstant això, es poden donar aquests encreuaments de mirades, com deies abans, estranys, curiosos, que produeixin aquesta trobada. Aquesta estranya trobada que pot provocar alguna cosa.

[Pablo]

—Bé, en el fons sempre ha estat la qüestió de la trobada, no?

---

*Fragments d’una trobada entre Pablo Marte i María Ruido a partir del projecte d’Iván Gómez

¹“ElectroClass” (2011), María Ruido.

²“Pretty Woman y otras historias, un film con Alexander Kluge” (2011), Pablo Marte.

³“Ici et ailleurs” (1976), Jean-Luc Godard.

⁴“120 historias del cine”, Alexander Kluge (Caja Negra Editora, 2010).